

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยกึ่งทดลองนี้ นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการดูแลตนเอง และอาการปวดของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองก่อนการทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และการทดลองสัปดาห์ที่ 12 ของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบอาการปวดก่อนการทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และการทดลองสัปดาห์ที่ 12 ของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการดูแลตนเอง และอาการปวดของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยนี้ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนมีจำนวน 26 คน ดำเนินการระหว่างเดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2554 โดยผลการศึกษามี ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงาน และลักษณะเกี่ยวกับการป่วยใกล้เคียงกัน ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลทั่วไปแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
21 - 25 ปี	1	3.8
26 - 30 ปี	2	7.7
31 - 35 ปี	4	15.4
36 - 40 ปี	5	19.2
41 - 45 ปี	14	53.8
(\bar{x} , S.D.)	(39.69, ±6.45)	

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	8	30.8
หญิง	18	69.2
สถานภาพสมรส		
โสด	2	7.7
คู่	20	76.9
หม้าย	3	11.5
หย่า แยก	1	3.8
การศึกษา		
ประถมศึกษา	17	65.4
มัธยมศึกษา	5	19.20
อนุปริญญา	3	11.5
ปริญญาตรี	1	3.8
อาชีพ		
รับจ้าง	15	57.7
เกษตรกรรวม	9	34.6
ค้าขาย	1	3.8
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	3.8
ลักษณะงานที่ทำ		
กั้มๆเงยๆ		
ไม่ใช่	8	30.8
ใช่	18	69.2
นั่งทำงาน		
ไม่ใช่	23	88.5
ใช่	3	11.5

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะงานที่ทำ(ต่อ)		
ยืนหรือเดินทำงาน		
ไม่ ใช่	18	69.2
ใช่	8	30.8
ใช้แรงงานแบกหาม		
ไม่ ใช่	22	84.6
ใช่	4	15.4
ดัชนีมวลกาย(กิโลกรัมต่อตารางเมตร)		
< 18.5	1	3.8
18- 22.9	6	23.1
23-24.9	8	30.8
25 – 29.9	7	26.9
>30	4	15.4
โรคประจำตัว หรือโรคเรื้อรัง		
ไม่มี	19	73.1
มี	7	26.9
ระยะเวลาการเป็นโรคปวดหลัง(เดือน)		
3		
4	3	11.5
5	4	15.4
6	2	7.7
7	1	3.8
8	1	3.8
10	1	3.8
12	3	11.5
13	4	15.4
	1	3.8

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการเป็นโรคปวดหลัง (เดือน)		
14	1	3.8
16	0	0
18	0	0
20	1	3.8
24	3	11.5
36	1	3.8
(\bar{x} , S.D.)	(11.12, \pm 8.35)	

จากตาราง 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังส่วนใหญ่ อายุ 41 – 45 ปี ร้อยละ 53.8 เพศหญิง ร้อยละ 69.2 สถานภาพสมรส ร้อยละ 76.9 การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 65.4 ประกอบอาชีพ รับจ้าง ร้อยละ 57.7 ลักษณะการทำงาน ก้มเงย ร้อยละ 69.2 ดัชนีมวลกาย (กิโลกรัมต่อตารางเมตร) อยู่ที่ระดับ 23-24.9 (ภาวะน้ำหนักเกิน) ร้อยละ 30.8 เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังร่วมด้วย ร้อยละ 26.9 ระยะเวลาการป่วยด้วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง เฉลี่ย 11.12 \pm 8.35 เดือน

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการเป็นโรคปวดหลัง (เดือน)		
14	1	3.8
16	0	0
18	0	0
20	1	3.8
24	3	11.5
36	1	3.8
(\bar{X} , S.D.)	(11.12, \pm 8.35)	

จากตาราง 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังส่วนใหญ่ อายุ 41 – 45 ปี ร้อยละ 53.8 เพศหญิง ร้อยละ 69.2 สถานภาพสมรส ร้อยละ 76.9 การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 65.4 ประกอบอาชีพ รับจ้าง ร้อยละ 57.7 ลักษณะการทำงาน ก้มเงย ร้อยละ 69.2 ดัชนีมวลกาย (กิโลกรัมต่อตารางเมตร) อยู่ที่ระดับ 23-24.9 (ภาวะน้ำหนักเกิน) ร้อยละ 30.8 เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังร่วมด้วย ร้อยละ 26.9 ระยะเวลาการป่วยด้วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง เฉลี่ย 11.12 \pm 8.35 เดือน

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคะแนนอาการปวดหลังของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

ระยะเวลา	ระดับความรุนแรง										
	เล็กน้อย		ปานกลาง		มาก		ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันทุกด้าน		มากที่สุดจนไม่สามารถเดินได้		$\bar{X} \pm S.D.$ (ระดับ)
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
ก่อนทดลอง	10	38.5	15	57.7	1	3.8	0	0	0	0	11.5±5.64 (ปานกลาง)
สัปดาห์ที่ 6	25	96.2	1	3.8	0	0	0	0	0	0	4.35±2.87 (น้อย)
สัปดาห์ที่ 12	25	96.2	1	3.8	0	0	0	0	0	0	3.04±2.73 (น้อย)

คะแนนอาการปวดหลังของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังก่อนการทดลอง ส่วนใหญ่มีระดับความรุนแรงที่ระดับปานกลาง โดย ผู้ป่วยจะมีอาการปวดมากขึ้น และเป็นปัญหากระทบเมื่อมีการปฏิบัติกิจกรรม (ร้อยละ 57.7) รองลงมา มีระดับความรุนแรงที่ระดับเล็กน้อยโดย ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เกือบปกติ (ร้อยละ 38.5) การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และ การทดลองสัปดาห์ที่ 12 ส่วนใหญ่มีระดับความรุนแรงที่ระดับเล็กน้อย โดยผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เกือบปกติ (ร้อยละ 96.2) รองลงมา มีระดับความรุนแรงที่ระดับปานกลาง โดย ผู้ป่วยจะมีอาการปวดมากขึ้น และเป็นปัญหากระทบเมื่อมีการปฏิบัติกิจกรรม (ร้อยละ 3.8)

โดยก่อนการทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และการทดลองสัปดาห์ที่ 12 มีคะแนนอาการปวดหลังเฉลี่ยเท่ากับ 11.5 ± 5.64 จัดอยู่ในระดับปานกลาง 4.35 ± 2.87 จัดอยู่ในระดับน้อย และ 3.04 ± 2.73 จัดอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลตนเองใน 3 ช่วงเวลาของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังก่อนการทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และการทดลองสัปดาห์ที่ 12

พฤติกรรมการดูแลตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การแสวงหาความรู้และความช่วยเหลือ			
ก่อนการทดลอง	1.92	0.61	น้อย
สัปดาห์ที่ 6	3.13	0.35	มาก
สัปดาห์ที่ 12	3.16	0.36	มาก
การรับรู้และเอาใจใส่ดูแลผลของพยาธิสภาพ			
ก่อนการทดลอง	2.05	0.45	น้อย
สัปดาห์ที่ 6	3.12	0.42	มาก
สัปดาห์ที่ 12	3.19	0.42	มาก
การปฏิบัติตามแผนการรักษา			
ก่อนการทดลอง	2.25	0.54	น้อย
สัปดาห์ที่ 6	3.42	0.35	มากที่สุด
สัปดาห์ที่ 12	3.47	0.32	มากที่สุด
การรับรู้และสนใจดูแลป้องกันความไม่สุขสบายหรือผลจากการรักษาหรือจากโรค			
ก่อนการทดลอง	2.14	0.63	น้อย
สัปดาห์ที่ 6	3.14	0.39	มาก
สัปดาห์ที่ 12	3.12	0.49	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

พฤติกรรมการดูแลตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น			
ก่อนการทดลอง	2.24	0.54	น้อย
สัปดาห์ที่ 6	3.05	0.38	มาก
สัปดาห์ที่ 12	3.02	0.45	มาก
การเรียนรู้และปรับแผนการดำเนินชีวิต			
ก่อนการทดลอง	2.16	0.47	น้อย
สัปดาห์ที่ 6	3.14	0.49	มาก
สัปดาห์ที่ 12	3.18	0.37	มาก
โดยรวม			
ก่อนการทดลอง	2.11	0.42	น้อย
สัปดาห์ที่ 6	3.19	0.27	มาก
สัปดาห์ที่ 12	3.21	0.29	มาก

จากตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการแสวงหาความรู้และความช่วยเหลือของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 1.92 ± 0.61 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลองสัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 3.13 ± 0.35 จัดอยู่ในระดับมาก การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.16 ± 0.37 จัดอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการรับรู้และเอาใจใส่ดูแลผลของพยาธิสภาพของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.05 ± 0.45 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลองสัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 3.12 ± 0.42 จัดอยู่ในระดับมาก การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.19 ± 0.42 จัดอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการปฏิบัติตามแผนการรักษาของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.25 ± 0.54 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลอง

สัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 3.42 ± 0.35 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.47 ± 0.32 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด

พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการรับรู้และสนใจดูแลป้องกันความไม่สุขสบายหรือผลจากการรักษาหรือจากโรคของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.14 ± 0.63 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลองสัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 3.14 ± 0.39 จัดอยู่ในระดับมาก การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.12 ± 0.49 จัดอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.24 ± 0.54 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลองสัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 3.05 ± 0.38 จัดอยู่ในระดับมาก การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.02 ± 0.45 จัดอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการเรียนรู้และปรับแผนการดำเนินชีวิต ของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.16 ± 0.47 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลองสัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 3.05 ± 0.38 จัดอยู่ในระดับมาก การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.02 ± 0.45 จัดอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมการดูแลตนเอง โดยรวมของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.11 ± 0.42 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลองสัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 3.19 ± 0.27 จัดอยู่ในระดับมาก การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.21 ± 0.29 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังกลุ่มทดลองในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

ปัจจัย	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการแสวงหาความรู้และความช่วยเหลือ	26.083	2	13.041	71.639	.000
ด้านการรับรู้และเอาใจใส่ดูแลผลของพยาธิสภาพ	21.103	2	10.551	60.686	.000
ด้านการปฏิบัติตามแผนการรักษา	24.758	2	12.379	87.457	.000
ด้านการรับรู้และสนใจดูแลป้องกันความไม่สุขสบาย หรือผลจากการรักษาหรือจากโรค	17.071	2	8.535	42.132	.000
ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	11.006	2	5.503	35.547	.000
ด้านการเรียนรู้และปรับแผนการดำเนินชีวิต	17.219	2	8.610	55.046	.000
พฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวม	19.160	2	9.580	88.751	.000

ผลการทดสอบความแปรปรวนพบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการแสวงหาความรู้และความช่วยเหลือ ด้านการรับรู้และเอาใจใส่ดูแลผลของพยาธิสภาพ ด้านการปฏิบัติตามแผนการรักษา ด้านการรับรู้และสนใจดูแลป้องกันความไม่สุขสบายหรือผลจากการรักษาหรือจากโรค ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ด้านการเรียนรู้และปรับแผนการดำเนินชีวิต และโดยรวมก่อนทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 การทดลองสัปดาห์ที่ 12 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

ดังนั้นจึงทำการตรวจสอบความแตกต่างพฤติกรรมการดูแลตนเองในภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังในแต่ละช่วงเวลา โดยเปรียบเทียบแบบพหุ (Unplanned Multiple Comparison) ด้วยวิธี LSD

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยปวดหลัง ส่วนล่างเรื้อรังที่ช่วงเวลาต่างกัน

พฤติกรรมการดูแลตนเองใน ภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพ	ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน $\bar{x} \pm S.D.$	ความแตกต่างของ ความแปรปรวน (I-J)	p-value
ครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 2	2.13 \pm 0.42 - 3.17 \pm 0.28	-1.040	.000
ครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 3	2.13 \pm 0.42 - 3.19 \pm 0.29	-1.062	.000
ครั้งที่ 2 - ครั้งที่ 1	3.17 \pm 0.28 - 2.13 \pm 0.42	1.040	.000
ครั้งที่ 2 - ครั้งที่ 3	3.17 \pm 0.28 - 3.19 \pm 0.29	-.021	.790
ครั้งที่ 3 - ครั้งที่ 1	3.19 \pm 0.29 - 2.13 \pm 0.42	1.062	.000
ครั้งที่ 3 - ครั้งที่ 2	3.19 \pm 0.29 - 3.17 \pm 0.28	.021	.790

พฤติกรรมการดูแลตนเองในภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง ระหว่างก่อนการทดลอง (ครั้งที่ 1) กับการทดลองสัปดาห์ที่ 6 (ครั้งที่ 2) และก่อนทดลองกับการทดลองสัปดาห์ที่ 12 (ครั้งที่ 3) ของกลุ่มตัวอย่างต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 โดยการทดลองสัปดาห์ที่ 12 และการทดลองสัปดาห์ที่ 6 พฤติกรรมการดูแลตนเองในภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยพฤติกรรมการดูแลตนเองในภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบอาการปวดก่อนการทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และการทดลองสัปดาห์ที่ 12 ของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนอาการปวดหลังของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังก่อนการทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และการทดลองสัปดาห์ที่ 12

ระดับคะแนนอาการปวดหลัง			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ก่อนการทดลอง	11.50	5.64	ปานกลาง
การทดลองสัปดาห์ที่ 6	4.35	2.87	น้อย
การทดลองสัปดาห์ที่ 12	3.04	2.74	น้อย

จากตาราง 6 พบว่า คะแนนอาการปวดหลัง ของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรัง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการทดลอง เท่ากับ 11.50 ± 5.64 จัดอยู่ในระดับปานกลาง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 เท่ากับ 4.35 ± 2.87 จัดอยู่ในระดับน้อย การทดลองสัปดาห์ที่ 12 เท่ากับ 3.04 ± 2.74 จัดอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 7 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบคะแนนอาการปวดหลัง ของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

ปัจจัย	SS	df	MS	F	p-value
ระดับความปวด	15.462	2	7.731	41.992	.000
การดูแลตัวเองในชีวิตประจำวัน	14.333	2	7.167	21.939	.000
การยกของ	25.000	2	12.500	27.985	.000
การเดิน	10.256	2	5.128	12.987	.000
การนั่ง	19.923	2	9.962	28.608	.000
การยืน	8.795	2	4.397	13.853	.000
การนอน	4.487	2	2.244	9.211	.000
การเข้าสังคม	10.795	2	5.397	11.974	.000
การเดินทาง	7.00	2	3.5	13.935	.000
คะแนนประเมินอาการปวดหลังโดยรวม	10.789	2	5.394	54.769	.000

ผลการทดสอบความแปรปรวนภายในกลุ่ม พบว่าในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน มีผลให้คะแนนอาการปวดหลัง ด้านระดับความปวด การดูแลตัวเองในชีวิตประจำวัน การยกของ การเดิน การนั่ง การยืน การนอน การเข้าสังคม การเดินทางและคะแนนประเมินอาการปวดหลังโดยรวม ทั้งก่อนการทดลอง การทดลองสัปดาห์ที่ 6 และการทดลองสัปดาห์ที่ 12 ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ดังนั้นจึงทำการตรวจสอบความแตกต่างความรุนแรงของอาการปวดหลังของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังในแต่ละช่วงเวลา โดยเปรียบเทียบแบบพหุ (Unplanned Multiple Comparison) ด้วยวิธี LSD

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนอาการปวดหลัง ในผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังที่ช่วงเวลาต่างกัน

คะแนนอาการปวดหลัง	ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบน	ความแตกต่างของ ความแปรปรวน (I - J)	p-value
	มาตรฐาน $\bar{x} \pm S.D.$		
ครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 2	11.5 \pm 5.64 - 4.35 \pm 2.87	7.154	.000
ครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 3	11.5 \pm 5.64 - 3.04 \pm 2.73	8.462	.000
ครั้งที่ 2 - ครั้งที่ 1	4.35 \pm 2.87 - 11.5 \pm 5.64	-7.154	.000
ครั้งที่ 2 - ครั้งที่ 3	4.35 \pm 2.87 - 3.04 \pm 2.73	1.308	.054
ครั้งที่ 3 - ครั้งที่ 1	3.04 \pm 2.73 - 11.5 \pm 5.64	-8.462	.000
ครั้งที่ 3 - ครั้งที่ 2	3.04 \pm 2.73 - 4.35 \pm 2.87	-1.308	.054

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างของคะแนนอาการปวดหลังแต่ละช่วงเวลา พบว่าระดับคะแนนอาการปวดหลัง ของผู้ป่วยปวดหลังส่วนล่างเรื้อรังระหว่างก่อนการทดลอง (ครั้งที่ 1) กับการทดลองสัปดาห์ที่ 6 (ครั้งที่ 2) และก่อนทดลองกับการทดลองสัปดาห์ที่ 12 (ครั้งที่ 3) ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 โดยการทดลองสัปดาห์ที่ 12 และการทดลองสัปดาห์ที่ 6 มีค่าเฉลี่ยระดับคะแนนอาการปวดหลังน้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนลดลงเรื่อย ๆ